

**REPUBLIKA HRVATSKA
BRODSKO-POSAVSKA ŽUPANIJA
UPRAVNI ODJEL ZA GRADITELJSTVO,
INFRASTRUKTURU I ZAŠTITU OKOLIŠA**

Slavonski Brod, 29. listopada 2024. godine

**INFORMACIJA O LOKACIJI VIJUŠ-JUG SLAVONSKI BROD
USUSTAVU GOSPODARENJA OTPADOM**

Aktivnosti gospodarenja otpadom su regulirane Zakonom o gospodarenju otpadom („Narodne novine“, br. 84/21 i 142/23; u daljnjem tekstu: ZOGO) i podzakonskim propisima.

Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2023.-2028 godine („Narodne novine“, br. 84/23; u daljnjem tekstu: PGO RH), određuje i usmjerava sustav gospodarenja otpadom, te se na temelju analize postojećeg stanja na području gospodarenja otpadom i ciljeva gospodarenja otpadom temeljem ZOGO i ciljeva za pojedine sustave gospodarenja posebnim kategorijama otpada, određuju mjere za unapređenje postupka pripreme za ponovnu uporabu, recikliranje i druge postupke uporabe i zbrinjavanja otpada.

Gospodarenje otpadom podrazumijeva:

1. djelatnosti sakupljanja, prijevoza, uporabe i zbrinjavanja i druge obrade otpada, uključujući nadzor nad tim postupcima,
2. nadzor i mjere koje se provode na lokacijama nakon zbrinjavanja otpada,
3. radnje koje poduzima trgovac otpadom ili posrednik.

Prostornim uređenjem osiguravaju se uvjeti za korištenje (gospodarenje), zaštitu i upravljanje prostorom kao osobito vrijednim i ograničenim nacionalnim dobrom, te se time ostvaruju pretpostavke za društveni i gospodarski razvoj, zaštitu okoliša i prirode, vrsnoću gradnje i racionalno korištenje prirodnih i kulturnih dobara. Brodsko – posavska županija je 2020. godine usvojila V. Izmjene i dopune Prostornog plana Brodsko-posavske županije (u daljnjem tekstu: PP BPŽ), koje su pokrenute u svrhu usklađivanja prostorno-planskih rješenja u dijelu gospodarenja otpadom, temeljem odredaba Zakona o gospodarenju otpadom („Narodne novine“, br. 94/13 i 73/17) i Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. – 2022. godine („Narodne novine“, br. 3/17). Ciljevi i programska polazišta Izmjena i dopuna PP BPŽ, odnose se na ostvarivanje ciljeva i prioriteta vezanih za gospodarenje otpadom u Republici Hrvatskoj (sprečavanje nastanka otpada uključujući ponovnu uporabu, recikliranje, energetska uporaba otpada i kao najmanje poželjna opcija - zbrinjavanje otpada), definira se cjeloviti sustav gospodarenja otpadom te se posebna pažnja posvećuje zaštiti okoliša i zdravlju ljudi. Sustav gospodarenje otpada je potrebno ustrojiti na način da podržava smanjenje nastanka otpada kroz razvoj funkcionalnog sustava gospodarenja otpadom, koji ima za cilj otpad koristiti kao vrijedan resurs, uz načela:

- prevencija nastajanja otpada,
- izdvojeno skupljanje i ponovna uporaba,
- poboljšanje konačnog zbrinjavanja i nadzora.

U postojećem sustavu gospodarenja otpadom, još uvijek najutjecajni je način zbrinjavanja otpada njegovim odlaganjem na odlagališta. Jedno od aktivnih odlagališta je i odlagalište otpada Vijuš-jug na području Grada Slavonskog Broda.

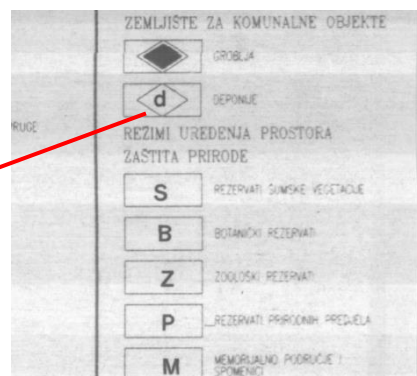
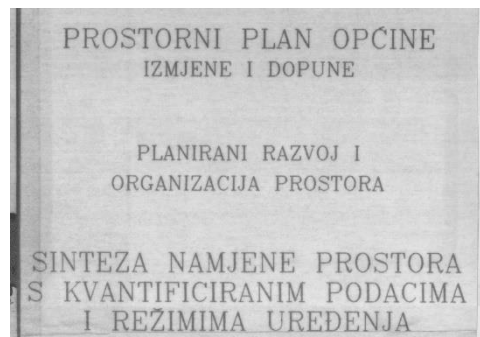
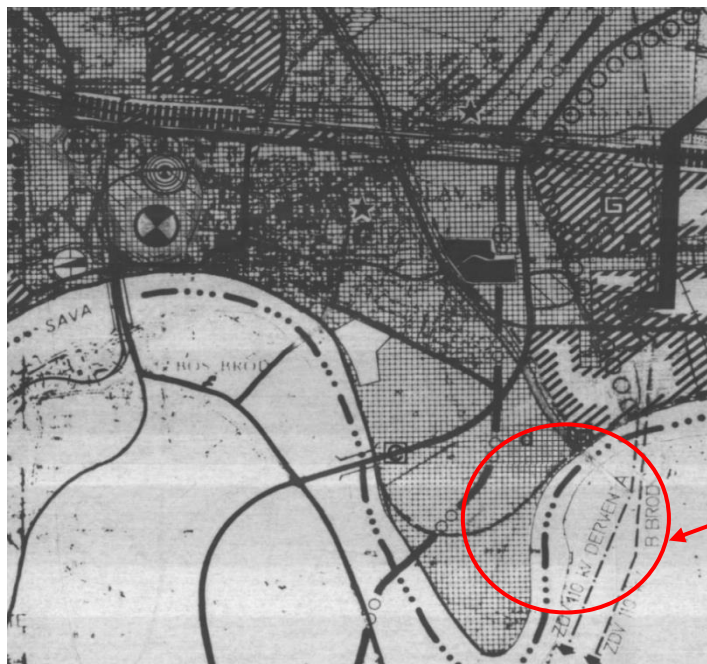
**PLANSKA DOKUMENTACIJA U ODNOSU NA SUSTAV GOSPODARENJA OTPADOM
I LOKACIJU VIJUŠ**

Povijesni osvrt na definiranje gospodarenja otpadom u prostornim planovima (lokacija Vijuš)

Lokacija Vijuš na području Grada Slavenskog Broda planirana je kao deponija Prostornim planom općine Slavonski Brod još od 80. godina prošlog stoljeća.

Prostorni plan općine Slavonski Brod donesen 1987. godine, a izmijenjen 1998. godine i isti je na snazi do donošenja planova nove generacije.

IZVOD - Prostorni plan Općine Slavonski Brod:

Uvidom u navedeni kartografski prikaz evidentno je da je na lokaciji Vijuš planirana deponiju te se posebna pažnja posvetila zaštiti crpilišta pitke vode te lociranju deponije izvan zona sanitarne zaštite. Izvod iz pratećih odredbi za provođenje:

Član 57.

Deponije otpada locirane su na mjestima gdje neće imati nepovoljan uticaj na nadzemnu i podzemnu vodu i to nizvodno od postojećih i budućih crpilišta u smjeru glavnog smjera toka podzemnih voda, izvan šire zaštitne zone.

Prostorni planovi novije generacije (od 2000. do 2024. god.)

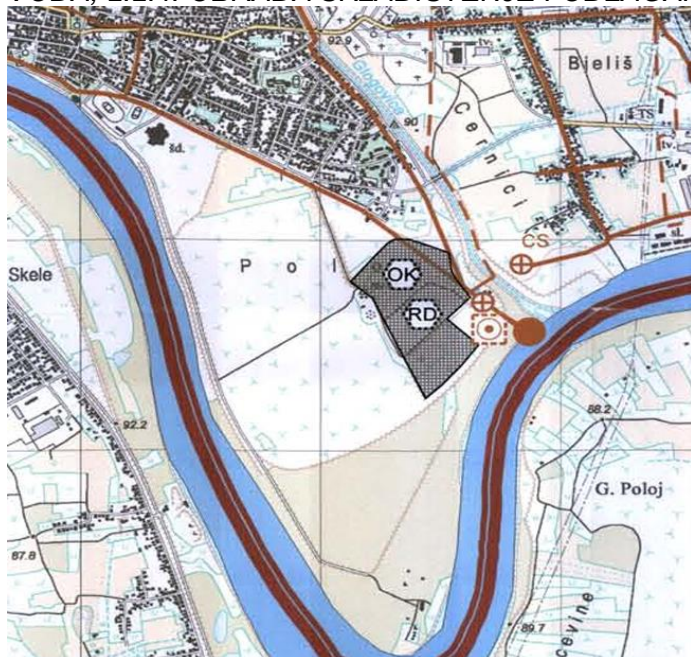
Prostornog plan uređenja Grada (PPUG) Slavenskog Broda

("Službeni vjesnik Brodsko-posavske županije", br. 03/04 i 22/07 i "Službeni glasnik Grada Slavenskog Broda", br. 03/14 i 01/17)

Prostorni plan uređenja Grada Slavenskog Broda preuzima i akceptira lokaciju Vijuš iz Prostornog plana bivše općine Slavonski Brod i dodatno ju razrađuje. Člankom 128. Odredbi za provođenje, ovim Planom se između ostaloga, definira da se postojeće odlagalište komunalnog otpada nalazi unutar granica Grada Slavenskog Broda, dakle unutar obuhvata Prostornoga plana uređenja

grada, da se sustav za gospodarenje otpadom Slavenskog Broda određuje ovim Planom načelno, a lokacije zgrada i opreme te uvjeti zbrinjavanja otpada utvrđuju se detaljnije Generalnim urbanističkim planom (GUP) Grada Slavenskog Broda, Programom mjera za unapređenje stanja u prostoru i Programom zaštite okoliša.

Izvod iz kartografskog prikaza 2. **INFRASTRUKTURNI SUSTAVI, 2.2.3. ODVODNJA OTPADNIH VODA, 2.2.4. OBRADA SKLADIŠTENJE I ODLAGANJE OTPADA MJ 1:25 000:**

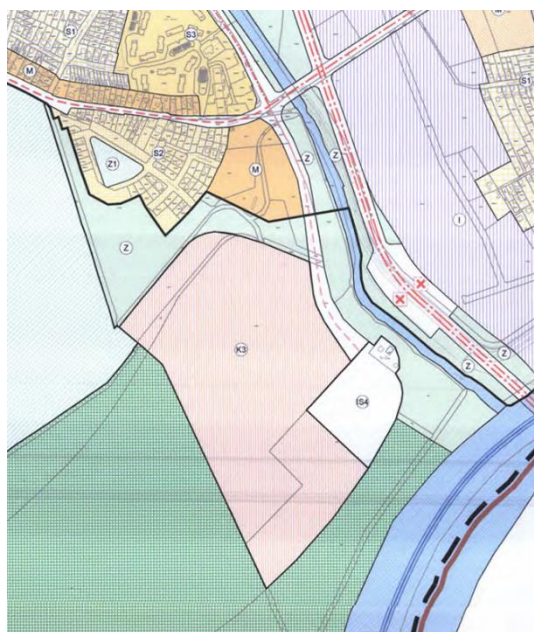

	UREDAJ ZA PROČIŠĆAVANJE OTPADNIH VODA lokacija u istraživanju
	ISPUST OTPADNIH VODA
	CRPNA STANICA
	GLAVNI DOVODNI KANAL (KOLEKTOR)
	OSTALI DOVODNI KANALI
OBRADA, SKLADIŠTENJE I ODLAGANJE OTPADA	
	ODLAGALIŠTE OTPADA komunalni otpad - OK - izmještanje reciklažno dvorište - RD
	GRANICE
	GRANICA GRADA - OBUHVAT PPUG-a
	DRŽAVNA I ŽUPANIJSKA GRANICA

Generalni urbanistički plan (GUP) Grada Slavenskog Broda

("Službeni vjesnik Brodsko-posavske županije", br. 03/04 i 22/07 i "Službeni glasnik Grada Slavenskog Broda", br. 03/14. i 01/16)

Izvod iz kartografskog prikaza 1.1. **KORIŠTENJE I NAMJENA PROSTORA MJ 1:10 000:**

RAZVOJ I UREĐENJE NASELJA		
		STAMBENA NAMJENA - S1-obiteljske kuće, S2-niska stambena izgradnja, S3-višestambena izgradnja
		STAMBENA NAMJENA - SV-zona sanacije degradiranog područja dijela vodocrpilišta
		MJEŠOVITA NAMJENA
		JAVNA I DRUŠTVENA NAMJENA D1-upravna, D2-socijalna, D3-zdravstvena, D4-predškolska, D5-školska D6-znanost i visoka učilišta, D7-kultura, D8-vjerska, D9-stud. i đački dom
		GOSPODARSKA NAMJENA - PROIZVODNA
		GOSPODARSKA NAMJENA - POSLOVNA K1-pretežito uslužna, K2-pretežito poslovno-prodajna, K3-pretežito komunalno-uslužna, K-poslovna svih namjena
		GOSPODARSKA NAMJENA - UGOSTITELJSKO TURISTIČKA
		TVRĐAVA BROD
		SPORTSKO-REKREACIJSKA NAMJENA R1-s poslovnim prostorima i prostorima u funkciji korištenja, R2-s pratećom izgradnjom u funkciji korištenja, R3-bez građenja građevine
		JAVNE ZELENE POVRŠINE Z1-javni park, Z4-krajobrazno zelenilo
		ZASTITNE ZELENE POVRŠINE Z-zaštitne zelene površine, ZV-zona zaštite vodocrpilišta
		POSEBNI PROSTORI I ČESTICE INFRASTRUKTURE IS1-elektroenergetika, IS2-proizvodnja i cijevni transport nafte i plina, IS3-vodoopskrba, IS4-odvodnja otpadnih voda, IS- površine infrastrukturnih sustava svih namjena
		GROBLJE
		ŠUMA S1- gospodarska šuma, S2-zaštitna šuma
		VODNE POVRŠINE

Generalni urbanistički plan (GUP) Grada Slavenskog Broda u odredbama za provođenje, članak 25. detaljnije definira zonu K3 (K3 – komunalno servisne građevine) i propisuje sljedeće:

„na području komunalno - servisne zone K3 na lokaciji Vijuš moguća je gradnja sukladno važećem Zakonu o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13):- reciklažnog dvorišta, - sortirnice, -

građevine za razvrstavanje otpada, - pretovarne stanice - kompostane i građevine za privremeno odlaganje građevinskog, komunalnog i drugog otpada.“

Nadalje, člankom 118. odredbi za provođenje, propisuje se između ostalog i sljedeće:

„(2) Ovim Generalnim urbanističkim planom načelno se određuje sustav za gospodarenje otpadom Slavonskog Broda. Površine za gospodarenje otpadom na području grada Slavonskog Broda određene su oznakom K3 (komunalno servisna zona) na kartografskom prikazu 1.1. Korištenje i namjena prostora. Na navedenim površinama moguća je djelatnost oporabe, sakupljanja, zbrinjavanja i druge obrade neopasnog otpada (izgradnja reciklažnog dvorišta, sortirnice i druge građevine za navedene djelatnosti).

(3) Na lokaciji Vijuš (područje komunalno - servisne zone K3), osim navedenih moguća je izgradnja i dodatnih sadržaja i građevina za gospodarenje otpadom sukladno važećem Zakonu o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) i državnim Planom za gospodarenje otpadom: - reciklažno dvorište, - sortirnice - građevine za razvrstavanje otpada, - pretovarne stanice, - kompostane i građevine za privremeno odlaganje građevinskog, komunalnog i drugog otpada.“

PROSTORNI PLAN BRODSKO-POSAVSKE ŽUPANIJE

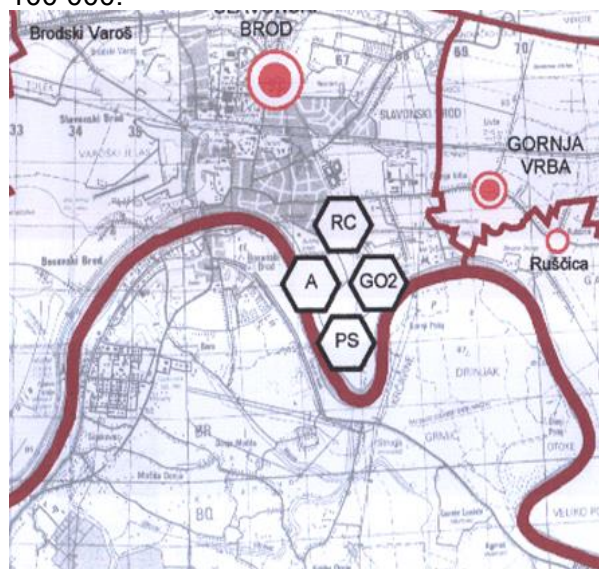
(„Službeni vjesnik Brodsko-posavske županije“ br. 04/01, 06/05, 11/08, 14/08-pročišćeni tekst, 05/10, 09/12, 39/20, 45/20-pročišćeni tekst, 33/23 i 01/24)

- V. IZMJENE I DOPUNE PP BPŽ (2020. god.)

Prostorni plan Brodsko-posavske županije je strateški i razvojni dokument koji definira na strateškoj razini cjeloviti sustav gospodarenja otpadom i izrađuje se u mjerilu 1: 100 000.

U V. izmjenama i dopunama PP BPŽ, a sve po o uputi Ministarstva graditeljstva i prostornog uređenja (KLASA: 350-01/18-01/26, URBROJ: 531-01-18-2 od 19.03.2018. god.) o usklađenju Plana u segmentu gospodarenja otpadom, Prostorni plan BPŽ je usklađen, temeljem odredbi Zakona o gospodarenju otpadom („Narodne novine“, broj 94/13, 73/17), Pravilnika o gospodarenju otpadom („Narodne novine“, broj 117/17) i Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017.-2022. godine („Narodne novine“, broj 3/17), te uvažavajući i planove lokane razine (PPUG, GUP PPUO), na način određivanja građevina državnog, regionalnog i lokalnog značaja uključujući postrojenja za gospodarenje otpadom u smislu određivanja lokacije i sadržaja u prostornim planovima. **Kao polazni dokumenti korišteni su prostorni planovi uređenja općina i gradova i planovi gospodarenja otpadom JLS i navedene lokacije reciklažnih centara i sadržaja istih usklađeni su sa planovima JLS (odnosno Grada Slavonskog Broda).**

Izvod iz kartografskog prikaza 2.4. OBRADA, SKLADIŠTENJE I ODLAGANJE OTPADA MJ 1: 100 000:

OBRADA SKLADIŠTENJE I ODLAGANJE OTPADA GRAĐEVINE OD DRŽAVNOG ZNAČAJA

CENTAR ZA GOSPODARENJE OTPADOM

GRAĐEVINE REGIONALNOG ZNAČAJA

RECIKLAŽNI CENTAR

PRETOVARNA STANICA

KAZETA ZA ZBRINJAVANJE GRAĐEVNOG
OTPADA KOJI SADRŽI AZBEST

GRAĐEVINE ZA OBRADU NEOPASNOG OTPADA
-TERMİČKA ENERGETSKA OPORABA

POSTROJENJE ZA OBRADU OTPADNOG MULJA

POSTROJENJE ZA MEHANIČKO-BIOLŠKU (AEROBNU ILI
ANEOROBNU) OBRADU OTPADA

Za potrebe izrade V. Izmjena i dopuna Prostornog plana Brodsko-posavske županije izrađena je Strateška studija utjecaja plana na okoliš i Glavna ocjena prihvatljivosti zahvata na ekološku mjeru od neovisne ovlaštene tvrtke. Slijedom ovih dokumenata proizlaze mjere ublažavanja zahvata na sastavnice okoliš koje su ugrađene u odredbe za provođenje.

Izvod odredbi za provođenje Prostornog plana BPŽ sa zaštitnim mjerama. Dio članka 199. odredbi za provođenje (naglasak na lokaciju Vijuš):

„...Mjere zaštite sastavnica okoliša za reciklažni centar RC:

-Za reciklažni centar Vijuš, radi položaja koji tangira gusto naseljeno područje grada Slavenskog Broda, a predviđena je i izgradnja dodatnih sadržaja (pretovarne stanice PS i UPOV) preporuča se:

-Zone mješovite namjene, stambene namjene, javne i društvene namjene (namjene u kojima se očekuje stanovanje i duži boravak), koje su do izrade ovog Plana, definirane važećim prostornim planovima Grada Slavenskog Broda, a koje se naslanjaju na zonu RC Vijuš zadržavaju se bez mogućnosti proširenja u kontaktnom području sa zonom RC Vijuš. U iznimnim slučajevima proširenje navedenih zona sa sadržajima stanovanja moguće je uz prethodnu izradu modela buke uzimajući u obzir maksimalni kapacitet planirane pretovarne stanice ukoliko ista nije u funkciji, tj. temeljem provedenih mjerenja imisijskih razina buke izgrađene pretovarne stanice u punom kapacitetu, sukladno Pravilniku o najvišim dopuštenim razinama buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave. Istraživanja će u tom slučaju provesti jedinica lokalne samouprave u suradnji sa upravom pretovarne stanice.

-Zbog potencijalnih negativnih utjecaja na kvalitetu života RC VIJUŠ, prvenstveno utjecaja negativnih mirisa, potrebno je u svrhu projektne dokumentacije izraditi modele dosega rasprostiranja neugodnih mirisa, uzimajući u obzir njihov puni kapacitet, temeljem kojeg će se odrediti raspored postrojenja unutar reciklažnog centra, najbolje raspoložive tehnologije smanjenja koncentracija neugodnih mirisa, te eventualno razmotriti mogućnosti proširenja zona stambene, mješovite, turističke, društvene prema reciklažnom centru VIJUŠ.

-Prilikom provođenja postupka ocjene utjecaja na okoliš za RC Vijuš, potrebno je provesti modeliranje dosega rasprostiranja neugodnih mirisa i širenja buke na okolna naselja, uzimajući u obzir kumulativne utjecaje sa pretovarnom stanicom Vijuš.“

Nadalje, u odredbama za provođenje, članak 202.a propisuju se sljedeće kumulativne zaštitne mjere:

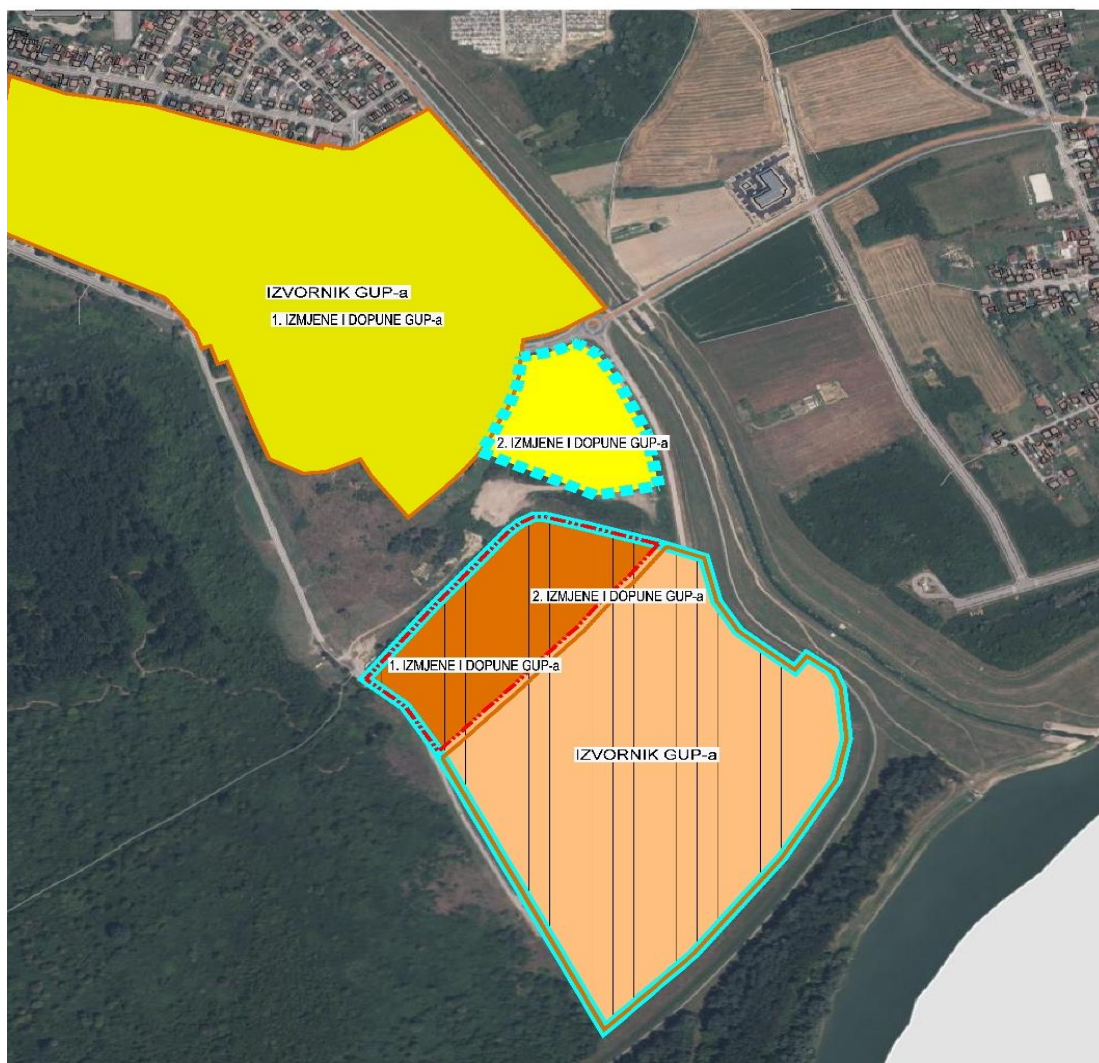
„...-U postupcima odobravanja zahvata izgradnje građevina za gospodarenje otpadom državnog i županijskog značaja, potrebno je posebno sagledati utjecaje na tlo u zoni mogućeg utjecaja s obzirom na planiranu namjenu.;

-Za PS Vijuš radi položaja koji tangira gusto naseljeno područje grada, preporuča se zone mješovite namjene, stambene namjene, javne i društvene namjene (namjene u kojima se očekuje stanovanje i duži boravak), koje su do izrade ovog Plana definirane važećim prostornim planovima Grada Slavenskog Broda, a koje se naslanjaju na zonu PS Vijuš zadržavaju se bez mogućnosti proširenja u kontaktnom području sa zonom PS Vijuš. ...“

GUP Grada Slavonski Brod M 1:7500

- IZVORNIK GUP-a Grada Slavonski Brod
- IZVORNIK GUP-a Grada Slavonski Brod
- 1. IZMJENE I DOPUNE GUP-a Grada Slavonski Brod
- 2. IZMJENE I DOPUNE GUP-a Grada Slavonski Brod
- 2. IZMJENE I DOPUNE GUP-a Grada Slavonski Brod

IZMJENA I DOPUNA OKOLIŠNE ODZVOLE ZA POSTOJEĆE POSTROJENJE ODLAGALIŠTE OTPADA VIJUŠ-JUG, OPERATERA KOMUNALAC d.o.o., SLAVONSKI BROD

Upravni odjel za graditeljstvo, infrastrukturu i zaštitu okoliša Brodsko-posavske županije, temeljem članaka 160. i 166. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, br. 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18), članka 16. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša („Narodne novine“, br. 64/08), te Odluke Ministarstva zaštite okoliša i zelene tranzicije, Uprave za procjenu utjecaja na okoliš i održivo gospodarenje otpadom (KLASA: UP/I-351-03/24-45/1, URBROJ: 517-05-1-3-2-24-5, od 18. srpnja 2024. god.), u postupku izmjene i dopune uvjeta okolišne dozvole za postojeće postrojenje/odlagalište otpada „Vijuš-jug“, (KLASA:UP/I-351-03/14-02/66, URBROJ:517-06-2-2-1-16-67, od 10. studenog 2016. godine), operatera TD Komunalac d.o.o. iz Slavonskog Broda, je koordinator provedbe javne rasprave.

Koordinirana je javna rasprava i javni uvid u Stručnu podlogu, u vremenu od 6. rujna do 7. listopada 2024. god. Uvid u stručnu podlogu omogućen je javnosti i zainteresiranoj javnosti, a omogućeno je i javno izlaganje se nazočnim predstavnicima operatera i izrađivačima Stručne podloge, na kojem se raspravljalo i neposredno odgovaralo na postavljena pitanja nazočne javnosti i zainteresirane javnosti.

Na odlagalištu „Vijuš-jug“ otpad se odlaže sa područja grada Slavonskog Broda od 1991. godine, pri čemu organizirano skupljanje i zbrinjavanje komunalnog otpada, i otpada sličnog komunalnom otpadu na području grada Slavonskog Broda provodi tvrtka Komunalac d.o.o. za komunalne djelatnosti iz Slavonskog Broda, na temelju dozvole za gospodarenje otpadom.

Odlagalište otpada je u potpunosti ograđeno, a ukupna površina odlagališta iznosi oko 17 ha, od čega na površinu pod otpadom se odnosi oko 10,7 ha. Na dijelu lokacije nalazi se polje I površine 2,7 ha na koje se otpad prije odlagao, te je sada prekriven zemljom i ozelenjen. Polje II, površine 5,4 ha zapunjeno je otpadom i otpad se na ovaj dio odlagališta više ne odlaže. Polje veličine 1,1ha uz koje je izgrađen uređaj za pročišćavanje otpadnih voda, koristilo se za odlaganje građevnog otpada koji sadrži azbest. Polje je zapunjeno i azbestni otpad se više ne prihvaća na odlagalište.

U sklopu odlagališta otpada izgrađeno je reciklažno dvorište s prostorom za privremeno skladištenje i razvrstavanje glomaznog otpada, ulazno-izlazna zona, sustav za prikupljanje otpadnih voda i sustav za prikupljanje odlagališnog plina.

Promjena na lokaciji vezana je uz izgradnju nove plohe za nastavak odlaganja otpada - 4 nove kazete. Na kazeti 1, neopasni otpad se odlaže od ožujka 2023. godine.

Kapacitet nove plohe za nastavak odlaganja otpada iznosi cca 70.000 t (cca 80.000 m³). Obuhvaća površinu od cca 28.000 m², od čega je 12.000 m² za odlaganje neopasnog otpada, a ostatak služi za prateću infrastrukturu. Ukupna visina odlagališne plohe mjerena od donjeg ruba plohe za odlaganje do gornjeg ruba prekrivnog brtvenog sloja je 8,75 m.

Pomoćne aktivnosti koje su direktno povezane djelatnosti čine: ulazno izlazna zona, reciklažno dvorište, postojeće odlagalište, sustav za prikupljanje otpadnih voda, sustav za prikupljanje odlagališnog plina te prostor za odlaganje azbestnog otpada.

Reciklažno dvorište je izgrađeno i obuhvaća površinu od cca 0,3 ha.

Postojeće odlagalište zauzima polje I i polje II, površine od cca 8,1 ha. Kapacitet prostora je cca 875.000 t (1.000.999 m³). Zatvaranje tijela odlagališta nije provedeno već će se provesti u sklopu konačnog zatvaranja cjelokupnog odlagališta otpada ugradnjom završnog pokrovnog sloja.

Prostor za odlaganje azbestnog otpada je u potpunosti zapunjen azbestnim otpadom. Konačno zatvaranje nije provedeno već samo prekrivanje zemljom.

OBVEZE JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE U SUSTAVU GOSPODARENJA OTPADOM

Obveze koje jedinica lokalne samouprave imaju u gospodarenju otpadom proizlaze iz Zakona o gospodarenju otpadom, Plana gospodarenja otpadom RH i podzakonskim aktima.

Člankom 63. Zakona o gospodarenju otpadom, definira se sljedeće:

Gospodarenjem komunalnim otpadom osigurava se mogućnost korištenja javne usluge sakupljanja komunalnog otpada te se potiče proizvođača otpada i posjednika otpada da odvojeno predaju otpad, kako bi se smanjila količina miješanog komunalnog otpada koji nastaje, smanjio udio biootpada u proizvedenom miješanom komunalnom otpadu, povećale količine i ispunila obveza Republike Hrvatske da osigura odvojeno sakupljanje i recikliranje papira i kartona, stakla, metala, plastike, biootpada, drva, tekstila, ambalaže, otpadne električne i elektroničke opreme, otpadnih baterija i akumulatora i glomaznog otpada, uključujući madrace i namještaj, uključivo i otpad koji se svrstava u posebne kategorije otpada čije gospodarenje je uređeno propisima kojima se uređuje gospodarenje posebnim kategorijama otpada, te time smanjila količina otpada koji se zbrinjava odlaganjem.

U skladu sa člankom 64. Zakona, propisano je sljedeće:

1. Javna usluga sakupljanja komunalnog otpada (u daljnjem tekstu: javna usluga) podrazumijeva prikupljanje komunalnog otpada na području pružanja javne usluge putem spremnika od pojedinog korisnika i prijevoz i predaju tog otpada ovlaštenoj osobi za obradu takvog otpada.

2. Javna usluga je usluga od općeg interesa.
3. Javna usluga uključuje sljedeće usluge:
  - uslugu prikupljanja na lokaciji obračunskog mjesta korisnika usluge:
    - miješanog komunalnog otpada
    - biootpada
    - reciklabilnog komunalnog otpada i
    - glomaznog otpada jednom godišnje te
  - uslugu preuzimanja otpada u reciklažnom dvorištu
  - uslugu prijevoza i predaje otpada ovlaštenoj osobi.
4. **Izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave** odnosno Grada Zagreba dužno je na svom području osigurati obavljanje javne usluge sakupljanja komunalnog otpada na kvalitetan, postojan i ekonomski učinkovit način, izbjegavajući neopravdano visoke troškove, u skladu s načelima održivog razvoja, zaštite okoliša, osiguravajući pri tom javnost rada kako bi se osiguralo odvojeno sakupljanje miješanog komunalnog otpada iz kućanstava i drugih izvora, biootpada iz kućanstava, reciklabilnog komunalnog otpada, opasnog komunalnog otpada i glomaznog otpada iz kućanstava.
5. Područje pružanja javne usluge je područje jedinice lokalne samouprave i područje Grada Zagreba.
6. Javna usluga nije komunalna djelatnost.

Zakonom o gospodarenju otpadom, te Uredbom o gospodarenju komunalnom otpadom („Narodne novine“, br. 50/17 i 84/19) propisuje se sadržaj odluke o načinu pružanja javne usluge, način gospodarenja komunalnim otpadom u vezi s javnom uslugom prikupljanja miješanog komunalnog otpada te odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla, plastike, tekstila, problematičnog otpada i krupnog (glomaznog) otpada, prostorni razmještaj reciklažnih dvorišta, način izračuna granične količine miješanog komunalnog otpada za određena razdoblja, način i uvjeti određivanja i obračuna naknade za gradnju građevina za gospodarenje komunalnim otpadom i način obračuna poticajne naknade za smanjenje količine miješanog komunalnog otpada.

Iznos poticajne naknade za smanjenje količine miješanog komunalnog otpada sukladno članku 101. i Dodatku V. navedenog Zakona, Fond obračunava do kraja tekuće kalendarske godine za prethodnu kalendarsku godinu. Značajne iznose jedinice lokalne samouprave plaćaju Fondu jer se ne ispunjavaju propisani ciljevi.

Napominje se kako je Grad Slavonski Brod na Gradskom vijeću održanog dana 18. prosinca 2017. godine, donio u skladu sa tadašnjem važećem Zakonu, **Plan za gospodarenje otpadom grada Sl. Broda za razdoblje 2017. – 2022. godine.**

Na lokaciji odlagališta Vijuš-jug, je planirana uz sanaciju i nastavak rada odlagališta, izgradnja: kompostane, sortirnice, centra za ponovnu uporabu, površine za odlaganje građevnog otpada, strojnarnice toplinske stanice i transformatorske stanice. Planirano je i proširenje postojeće plohe za odlaganje azbestnog otpada zbog potrebe zbrinjavanja ove vrste otpada (uglavnom starih azbestnih ploča) koji nastaje na analiziranom području.

U Planu gdje je jasno definirano koje će građevine biti za prikupljanje, recikliranje i oporabu otpada na području grada, kako bi se zadovoljio red prvenstva gospodarenja otpadom, kao i zadani zakonski ciljevi gospodarenja otpadom.

U cjelovitom sustavu gospodarenja otpadom značajnu ulogu imaju centri za gospodarenje otpadom, ali samo ako dio cjelovitog sustava gospodarenja otpadom, tako da obveze JLS na području Brodsko-posavske županije, neće prestati puštanjem u rad RCGO Šagulje.

Centar za gospodarenje otpadom je prije svega građevina za obradu miješanog komunalnog otpada i njegova zakonska obveza je preuzimanje i obrada miješanog komunalnog otpadom (članak 13. stavak. 3. Zakona), dok je za druge tokove otpada, zadužena JLS (papir, plastika, staklo, metal, tekstil, građevinski otpad, odvojeno prikupljeni bio otpada). Centar za gospodarenje otpadom može prihvaćati osim miješanog komunalnog otpada i druge vrste komunalnog otpada, ali isto je potrebno regulirati sporazumom.

Temeljem Zakona o gospodarenju otpadom, Grad Slavonski Brod je dužan potpisati sporazum o predaji miješanog komunalnog otpada Centru za gospodarenje otpadom Šagulje. Tim sporazumom je moguće uspostaviti odnos da Centar za gospodarenje otpadom, preuzima i druge tokove otpada koji su u nadležnosti Grada Slavenskog Broda te samim time bi se mogli predvidjeti kapaciteti u Centru, no za sada Grad Slavonski Brod je odlučio ići samostalno u izgradnju vlastite kompostane i sortirnice temeljem Plana gospodarenja otpadom grada Slavenskog Broda za razdoblje 2017.- 2022.

Za potrebe izrade Plana gospodarenja otpadom Brodsko-posavske županije 2024.-2029. godine, u očitovanju Upravnog odjela za graditeljstvo, prostorno uređenje i zaštitu okoliša Grada Slavenskog Broda (KLASA:351-01/24-01/26, URBROJ: 2178/01-10-24-7, od 6. studenog 2024. god.), naznačeno je kako je u tijeku realizacija u sklopu odlagališta Vijuš-jug sljedećih planiranih zahvata:

- Projekt „Kompostana Slavonski Brod“,
- Projekt „Izgradnja i opremanje postrojenja za sortiranje odvojeno sakupljenog komunalnog otpada u Slavonskom Brodu“.

Grad Slavonski Brod je planirao izmjenu zahvata odlagališta izmještanjem sortirnice, pretovarne stanice i kompostane na drugu lokaciju unutar prostora odlagališta te izgradnju ostalih građevina: reciklažnog dvorišta, centra za ponovnu uporabu, dodatne odlagališne plohe za odlaganje neopasnog komunalnog otpada, vodonepropusnog bazena za procjedne vode dodatne odlagališne plohe, strojarne, toplinske i transformatorske stanice i dodatnih prometnica unutar prostora. Za navedenu izmjenu zahvata rekonstrukcije i sanacije odlagališta komunalnog otpada Vijuš-jug Grad Slavonski Brod, nadležno Ministarstvo je provelo postupak ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš i donijelo Rješenje (KLASA:UP/I 351-03/18-08/61, URBROJ:517-03-1-2-18-14, od 12. studenog 2018. godine) kako nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja zahvata na okoliš uz primjenu mjera zaštite okoliša i programa praćenja stanja okoliša iz Rješenja Ministarstva (KLASA:UP/I 351-03/05-02/00146, URBROJ:531-08-3-1-am-06-12, od 4. rujna 2006. godine) i Rješenja Ministarstva (KLASA:UP/I 351-03/15-08/253, URBROJ:517-06-2-1-1-16-9, od 21. siječnja 2016. godine).

Planirana kompostana je kapaciteta 5.400 t/god., odnosno cca 15 t/dan. Kompostiranje omogućava ispunjavanje ciljeva smanjenja količine komunalnog otpada i provođenje obveza odvojenog sakupljanja biootpada iz komunalnog otpada. Za kompostanu je ishođena građevinska dozvola (KLASA: UP/I 361-03/19-01/000084, URBROJ: 2178/01-10-19-0005 od 24. srpnja 2019.g.).

Planirana sortirnica je kapaciteta do 3 t/h. Kako bi se smanjila količina miješanog komunalnog otpada koji se odlaže na odlagalište otpada, nužan je pogon za sortiranje korisnog otpada (tzv. sortirnica), a koji omogućava da se prikupljeni otpad učinkovito sortira i tako postigne bolja čistoća odvojeno prikupljenih frakcija otpada. Za sortirnicu je ishođena građevinska dozvola (KLASA: UP/I 361-03/23-01/000001, URBROJ: 2178/01-10-23-0014, od 31. siječnja 2023. god.).

Projektom dokumentacijom, na lokaciji je planirana i izgradnja Centra za ponovnu uporabu (CPU), površine za odlaganje građevnog otpada te strojarne toplinske stanice i transformatorske stanice.

TD Komunalac d.o.o. ima u planu i proširenje postojeće plohe za odlaganje azbestnog otpada zbog potrebe zbrinjavanja ove vrste otpada (uglavnom starih azbestnih ploča) koja nastaje na analiziranom području.

Na lokaciji Vijuš-jug je izgrađeno i u funkciji jedno od tri reciklažna dvorišta na području grada Slavenskog Broda,

Na lokaciji Vijuš-jug je planirana je izgradnja pretovarne stanice.

Za namjeravani zahvat – pretovarna stanica Slavonski Brod je proveden postupak ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš, te je Ministarstvo izdalo Rješenje (KLASA: UP/I 351-03/21-

09/518, URBROJ:517-05-1-2-2-19, od 6. lipnja 2022. godine) kako nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš.

Izgradnjom pretovarnih stanica stvaraju se uvjeti za uspostavu cjelovitog sustava gospodarenja komunalnim otpadom na području zahvata čime će se postići ciljevi gospodarenja otpadom iz Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017.-2022. godine. Namjena pretovarnih stanica (u danjem tekstu PS) u cjelokupnom sustavu gospodarenja otpadom na regionalnoj razini je povezivanje sustava prikupljanja otpada pojedinih jedinica lokalne samouprave i Regionalnog centra za gospodarenje otpadom Šagulje. Svrha PS je prihvata otpada s gravitirajućeg naseljenog područja te njegov pretovar u vozila većeg kapaciteta s ciljem transporta istog na danju obradu u RCGO Šagulje.

Pretovarna stanica Slavonski Brod smješta se na dijelu kčbr. 4865/2, k.o. Slavonski Brod u Brodsko-posavskoj županiji, neposredno uz odlagalište Vijuš-jug i reciklažno dvorište. Zahvat zauzima površinu od oko 1,14 ha. Ukupni kapacitet pretovarne stanice Slavonski Brod iznosi 22.009 t/god.

Planirana PS Slavonski Brod namijenjena je isključivo pretovaru i transportu odvojeno prikupljenih tokova otpada do lokacije RCGO Šagulje na kojoj će se provoditi obrada istog. Na PS Slavonski Brod nisu predviđene nikakve aktivnosti obrade odvojeno prikupljenih tokova otpada osim pretovara, već će se isto provoditi u okviru RCGO Šagulje po dopremi, gdje će se provoditi postupci oporabe (recikliranje i obrada) i zbrinjavanja odvojeno prikupljenih tokova otpada. Pretovar pojedinih tokova otpada (miješani komunalni otpad, glomazni otpad, suhi reciklabilni otpad i biootpad) na predmetnoj pretovarnoj stanici provodit će se odvojeno kako bi se izbjegla mogućnost njihovog miješanja.

Odabrana tehnologija PS je prema izoliranosti prostora prema okolišu zatvorena (pretovar unutar zatvorenog prostora), prema etažiranosti radnih površina denivelirana za cijelu etažu (tovarni prostor vozila u potpunosti se nalazi ispod razine istovarnog prostora), te prema broju pretovarnih mjesta sa četiri pretovarna mjesta. Zahvat izgradnje pretovarne stanice Slavonski Brod obuhvaća uređenje i izgradnju sljedećih predviđenih dijelova: zatvorena građevina za pretovar otpada, pristupna rampa, mosna vaga, armiranobetonski boksovi za glomazni otpad, prometno-manipulativne površine, zgrada za osoblje, parkirališta, zaštitni zeleni pojas i ograda pretovarne stanice.

Namjena pretovarne stanice je prihvata komunalnog otpada (miješanog komunalnog otpada, glomaznog otpada, suhog reciklabilnog otpada i biootpada) s područja Grada Slavenskog Broda, te općina: Bebrina, Brodski Stupnik, Bukovlje, Čaglin, Donji Andrijevci, Garčin, Gornja Vrba, Gundinci, Klakar, Oprisavci, Oriovac, Podcrkavlje, Sibinj, Sikirevci, Slavonski Šamac, Velika Kopanica i Vrpolje, te pretovar u vozila većeg kapaciteta radi ekonomičnijeg prijevoza otpada do RCGO Šagulje.

Predviđeno je potpuno ograđivanje obuhvata zahvata ogradom visine 2 m. Uz ogradu, oko cijelog zahvata ostat će prsten prirodnog niskog i visokog raslinja kojeg je potrebno održavati. Pojas prirodnog zelenila je širine do 3 m.

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM BRODSKO-POSAVSKE ŽUPANIJE ZA RAZDOBLJE 2024.-2029. GODINE

Zbrinjavanje komunalnog otpada, kao i posebnih kategorija otpada, nedovoljno je riješeno na području Brodsko-posavske županije te je potrebno uspostaviti organizirani sustav:

PREVENCIJE - IZBJEGAVANJA - ADEKVATNE OBRADE I ZBRINJAVANJA.

U svrhu sprječavanja nastanka otpada te primjene propisa i politike gospodarenja otpadom primjenjuje se red prvenstva gospodarenja otpadom, i to kako slijedi:

- sprječavanje nastanka otpada,
- priprema za ponovnu uporabu,
- recikliranje,
- drugi postupci oporabe npr. energetska oporaba,
- zbrinjavanje otpada.

Prema Zakonu o gospodarenju otpadom, Strategiji gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj („Narodne novine“, br. 130/05) i Odluci o donošenju Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2023. - 2028. godine, županije su obvezne donijeti Plan gospodarenja

otpadom za svoje područje. Navedeni propisi usklađeni su sa europskim direktivama te su dobar temelj prioritarnog rješavanja problema gospodarenja otpadom na području Republike Hrvatske. U skladu sa navedenim odredbama, započela je izrada **Plana gospodarenja otpadom Brodsko-posavske županije 2024.-2029. godine**. U postupku donošenja provodi se i postupak strateške procjene utjecaja Plana na okoliš. Nakon provedenih svih propisanih postupaka i radnji izrade PGO BPŽ, prijedlog planiranog dokumenta se prezentira na sjednici Županijske skupštine radi donošenja.

Sukladno ZOGO, članku 111., stavku 2., sadržaj Plana gospodarenja otpadom jedinice područne (regionalne) samouprave propisan je Dodatkom VI. ZGO, tako Plan gospodarenja otpadom Brodsko-posavske županije za razdoblje 2024.-2029. godine okvirno sadrži:

- analizu, te ocjenu stanja i potreba u gospodarenju otpadom na području jedinice područne (regionalne) samouprave, odnosno Grada Zagreba, uključujući ostvarivanje ciljeva;
- podatke o postojećim i planiranim građevinama i uređajima za gospodarenje otpadom te statusu sanacije odlagališta i lokacija onečišćenih otpadom;
- podatke o lokacijama odbačenog otpada i njihovom uklanjanju;
- podatke o vrstama i količinama stvorenog otpada, odvojeno sakupljenog otpada, odlaganju komunalnog i biorazgradivog otpada te ostvarivanju ciljeva;
- mjere potrebne za ostvarenje ciljeva smanjivanja ili sprječavanja nastanka otpada, uključujući izobrazno-informativne aktivnosti i akcije prikupljanja otpada;
- popis projekata važnih za provedbu Plana;
- organizacijske aspekte, izvore i visinu financijskih sredstava za provedbu mjera gospodarenja otpadom;
- rokove i nositelje izvršenja Plana;
- mjere prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada i
- mjere odvojenog prikupljanja opasnog komunalnog otpada, otpadnog papira i kartona, otpadnog metala, stakla i plastike te glomaznog otpada.

Cjelovit sustav gospodarenja otpadom Brodsko-posavske županije podrazumijeva izgradnju Regionalnog centra za gospodarenje otpadom „Šagulje“ (u daljnjem tekstu: RCGO Šagulje), kao najvažnijeg infrastrukturnog objekta gospodarenja otpadom. Projekt RCGO Šagulje uključuje i zatvaranje odlagališta diljem županije, odnosno sanacije i plana nastavka rada postojećih odlagališta, te postupak sanacije divljih odlagališta i otpadom onečišćenog tla.

RCGO Šagulje predstavlja investicijski projekt u infrastrukturi za gospodarenje komunalnim otpadom, sufinanciran sredstvima Europske unije. RCGO je sklop više međusobno funkcionalno i/ili tehnološki povezanih građevina i uređaja za obradu komunalnog otpada.

ZAKLJUČAK

Sustav gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj, temeljen je na sprječavanju nastanka otpada i uspostavi učinkovitog sustava odvojenog sakupljanja otpada koji se odgovarajuće oporabljuje. Politika gospodarenja otpadom u tom smislu podržava smanjenje nastanka otpada kroz razvoj funkcionalnog sustava gospodarenja otpadom, koji ima za cilj otpad koristiti kao vrijedan resurs uz poštivanje mjera zaštite. Prostorni plan Brodsko-posavske županije je strateški i usmjeravajući plan koji od svog donošenja valorizira i preuzima navedenu lokaciju Vijuš-jug, te definira da se ista detaljnije razrađuje kroz planove nižeg reda u nadležnosti JLS, te proizlaze mjere ublažavanja zahvata na sastavnice okoliša koje su ugrađene u odredbe za provođenje i obvezne su za sve dionike.

Prostorni plan Brodsko-posavske županije za sustav gospodarenja otpadom je strateški dokument, te preuzimajući podatke i planove iz planova nižeg reda, osigurao je višestruki javni uvid i sudjelovanje javnosti i na lokalnim razinama (kroz izradu PPUO/G i ostalih planova) i na strateškoj razini.

Za zahvate u sustavu gospodarenja otpadom, provode se postupci u kojima se procjenjuje mogući utjecaj na sve sastavnice okoliša, te propisuju odgovarajuće mjere zaštite koje se uvažavaju prilikom projektiranja i realizacije tih zahvata.

Realizacija i kvalitetno funkcioniranje sustava gospodarenja otpadom, zasnivaju se na uključenosti svih sudionika u provedbi planiranih mjera.

Lokacije Vijuš-jug na području Grad Slavenskog Broda planirana je kao lokacija za obradu, skladištenje i odlaganje otpada kroz sve prostorne planove od kraja 80. godina prošlog stoljeća do danas, s tim da se odlaganje otpada predviđa obavljati na lokaciji do izgradnje RCGO Šagulje, a isto potom sanirati. Na lokaciji će se zadržati ostali sadržaji: reciklažno dvorište, sortirnica, kompostana, centar za ponovnu uporabu, odlaganje građevinskog otpada i prateći sadržaji.

Uspostavom i provedbom cjelovitog sustava gospodarenja otpadom, postojeća odlagališta otpada, te tako i odlagalište Vijuš-jug, sanirati će se i zatvoriti.

Otvaranjem Centra za gospodarenje otpadom, jedina promjena koja će se dogoditi u cjelokupnom sustavu je zatvaranje postojećeg odlagališta Vijuš-jug, a sve obveze koje općine i gradovi imaju danas, imati će i nakon otvaranja CGO-a.

Kako bi se dostigli zadani ciljevi za gospodarenje otpadom koje je potrebno postići prema PGO RH za razdoblje 2023. – 2028. godine, a sukladno redu prvenstva gospodarenja otpadom, u narednom razdoblju, potrebno je dodatno poticati i intenzivirati već postojeće aktivnosti usmjerene na sprječavanje nastanka otpada kroz provedbu i organizaciju edukativnih i promidžbenih aktivnosti. Također, za ostvarivanje ciljeva na području Brodsko – posavske županije, potrebno je unaprjeđenje sustava gospodarenja otpadom izgradnjom:

- regionalnog centra za gospodarenje otpadom Šagulje,
- zatvaranjem postojećih odlagališta neopasnog otpada na koja se trenutno odlaže komunalni otpad,
- postrojenja za sortiranje odvojeno prikupljenih suhih reciklata (sortirnice)
- postrojenja za materijalnu uporabu odvojeno prikupljenog biootpada
- postrojenja za obradu građevnog otpada- postrojenja za materijalnu uporabu odvojeno prikupljenog i/ili prethodno sortirano otpada
- postrojenja za energetska uporabu otpada.

PROČELNIK

Marko Horvatović, mag.ing.aedif.